

HOOLDUSTÖÖTAJA, TASE 4 STATIONAARSE ÕPPE ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVAD			
PÕHIÕPINGUTE MOODULID			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	HOOLDUSE ALUSED	11	Maire Aruots Liana Kurg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et Õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud abivajajaga tegelemiseks ning talle turvalise ja toetava keskkonna loomiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: (struktureeritud) kirjalik töö, suuline esitlus, situatsioonülesande lahendamine Hindamisülesanne: Õpilane koostab vastavalt ülesandele elektrooniliselt tegevuskava abivajajale turvalise ja toetava keskkonna loomiseks, toetuste ja teenuste taotlemiseks toetudes õigusaktidele, kutse-eeetika põhimõtetele ja lähtudes inimesest kui tervikust erinevaid infokandjaid kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) kirjeldab erinevatele sihtrühmadele suunatud teenuste ja toetuste süsteemi, teenustele esitatavaid nõudeid ja Eesti sotsiaalpoliitika põhimõtteid;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab vastavalt ülesandele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuvaldkonna peamisi arengusuundi lähtudes sotsiaalpoliitika alustest, sotsiaalseadusandlusest ja rahvastikuprotsessidest; • kirjeldab vastavalt ülesandele erinevatele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenustele esitatavaid nõudeid, kasutades valdkonda reguleerivaid õigusakte; • loetleb ja kirjeldab kirjalike tööde nõuetele vastavalt vormistatud ettekandes riigi ja kohaliku omavalitsuse poolt erinevatele sihtrühmadele tagatud sotsiaalteenuseid ja –toetusi; • annab ülevaate tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna ajaloolisest arengust; 		
2) tunneb turvalise ja toetava keskkonna loomise võimalusi inimest kui tervikut arvestades.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut; • kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, rühmatöö, kirjalik töö, esitlus, mõistekaart, arutelu, analüüs.		
Teemad ja alateemad			
HT15-001	Teema 1. Sotsiaalpoliitika/ tervishoiu, rehabilitatsiooni ja sotsiaalhoolekande teenused 1.1. Tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteem ning seadusandlus 1.2. Tervishoiuteenused. E-tervishoid. Mõisted, sisu, osutamise tingimused 1.3. Sotsiaalhoolekande teenused. Mõisted, sisu, osutamise tingimused 1.4. Hoolekande kontseptsioon (sotsiaalpoliitika põhimõtted). 1.5. Sotsiaalhoolekandeseadus, lastekaitse seadus, perekonna seadus, puuetega inimeste sotsiaalhoolduste seadus 1.6. Rehabilitatsiooni plaanid, rehabilitatsiooni taotlused 1.7. Hooldus avahoolduses ja hooldusasutustes. (hoolduskorraldus). KOV määrused	3,5 EKAP 91 tundi: kontaktõpe (edaspidi KÕ) 60 t, iseseisev töö, (edaspidi IT) 31 t	

	1.8. Ajalooline kujunemine	
HT15-002	Teema 2. Hoolduse alused 2.1. Inimese elamise toimingud ja neid mõjutavad tegurid 2.2. Hooldusprotsess 2.3. Multikultuursuse arvestamine avahoolduses, ravi- ja hoolekandeesutustes 2.4. Hoiakud 2.5. Eetika 2.6. Usundiõpetus	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)
HT15-003	Teema 3. Rahvatervise ja tervisedenduse alused 3.1. Tervist ja elukvaliteeti mõjutavad tegurid 3.2. Enamlevinud terviseprobleemid 3.3. Terviseprobleeme tekitav riskikäitumine 3.4. Terviseprobleemide ennetamine	1,5 EKAP 26 tundi (e- õpe)
HT15-004	Teema 4. Toitumisõpetuse alused 4.1. Tervisliku toitumise alused 4.2. Toitumisprobleemid 4.3. Toitumine erinevates kultuurides	1,5 EKAP 39 tundi: (KÕ 20 t, IT 19 t)
HT15-005	Teema 5. Eneseareng 5.1. Õppimist toetavad ja takistavad tegurid 5.2. Õppimine ja õpetamine erinevas eas 5.3. Õppimise ja õpetamise vormid ja meetodid 5.4. Õpihoidakud ja õpimotivatsioon 5.5. Ülevaade erinevatest õpikäsitlustest 5.6. Enesehindamine	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 14 t, IT 12 t)
HT15-006	Teema 6. Patsiendiõpetus 6.1. Patsiendiõpetuse olemus, eesmärk ja sisu 6.2. Probleemid patsientide õpetamisel ja juhendamisel 6.3. Täiskasvanu õpetamine, selle eripära	0,5 EKAP 13 tundi: (KÕ 7 t, IT 6 t)

HINDAMINE

1. õpiväljund: Õpilane kirjeldab erinevatele sihtrühmadele suunatud teenuste ja toetuste süsteemi, teenustele esitatavaid nõudeid ja Eesti sotsiaalpoliitika põhimõtteid.

Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).

Õpilane:

- 1) kirjeldab vastavalt ülesandele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuvaldkonna peamisi arengusuundi lähtudes sotsiaalpoliitika alustest, sotsiaalseadusandlusest ja rahvastikuprotsessidest;
- 2) kirjeldab vastavalt ülesandele erinevatele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenustele esitatavaid nõudeid, kasutades valdkonda reguleerivaid õigusakte;
- 3) loetleb ja kirjeldab kirjalike tööde nõuetele vastavalt vormistatud ettekandes riigi ja kohaliku omavalitsuse poolt erinevatele sihtrühmadele tagatud sotsiaalteenuseid ja -toetusi; annab ülevaate tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna ajaloolisest arengust.

2. õpiväljund: Õpilane tunneb turvalise ja toetava keskkonna loomise võimalusi inimest kui tervikut arvestades.

Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane: 1) selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut;	Õpilane: • selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut;	Õpilane: • selgitab vastavalt ülesandele ja toob näiteid eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut;	Õpilane: • selgitab vastavalt ülesandele, toob näiteid ja loob seoseid eluviisidest ja keskkonna teguritest ja riskidest, mis mõjutavad inimest kui tervikut;

2) kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga arvestades tema keelt ja kultuuri.	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri. 	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri ning hindab toimetulekut. 	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri ning annab soovitusi olukorra parandamiseks.
---	---	--	---

Õppematerjalid

- Allik H, jt. (2006). Kodaniku käsiraamat.
- Asberg, M. (2012). Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused : hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/haiguste_hooldus.pdf
- Eesti Inimarengu Aruanne 2012/2013 <http://www.kogu.eesti>
- Eesti inimvara raport (IVAR): võtmeprobleemid ja lahendused (2010). Raportöör Eesti Koostöö Kogu. http://www.kogu.ee/public/Eesti_Inimvara_Raport_IVAR.pdf
- Euroopa sotsiaalharta kodulehekül: <http://coe.int>
- Eesti Vabariigi Põhiseadus. RT I 1992, 26, 349; RT I 2011, 1.
- <http://humanrights.ee/inimoigused/>
- http://ee.euro.who.int/HIT_raamat_2008.pdf <http://primus.archimedes.ee/riigi-ja-kohalike-omavalitsuste-toetused-ja-teenused>
- <http://www.haigekassa.ee/kiindlustatule/juhendid>
- Kalbri, L.(2007).Toitumisõpetus. Ilo. 135
- Karik, H., Kuiv, K. & Pappel, K. (1995). Valitud peatukke toitumisõpetusest. Tallinn.
- Kiisk, L. (2003). Ravitoitlustarnine. Tartu, Tartumaa Trukikoda, 223.
- Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus RT, 06.12.2012, 14
- Rahvatervise seadus RT I, 05.12.2012,4
- Roper, N., Logan, W., Tierney, A. J. (1999). Õenduse alused.
- Slettahjell, W., A. (2007). Käsiraamat hooldusõdedele.
- Teesalu, S. (2006). Toitumine tohusalt ja individuaalselt igas eas. Tartu: OU Telit, 252.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seadus. (2001).
- Veidemann, T. (2007). Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2006=Health behavior. Tallinn: Tervise Arengu Instituut.
- Zilmer, M., Kokassaar, U. & Vihalemm, T. (2004). Normaalne söömine. AS BIT, 212.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	HOOLDUS-TOIMINGUD	20	Maire Aruots Taimi Taimalu
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane abistab ja juhendab abivajajat elamistoimingutes lähtudes abivajaja seisundist ning planeerib ja viib läbi hooldustegevusi.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, suuline esitlus, hooldusplaan, demonstratsioon		

	Hindamisülesanne: Õpilane demonstreerib lähtuvalt ülesandest abivajaja toetamist elamistoimingutes erinevate elundkondade haiguste korral, hooldustoimingute sooritamist ja esmaabi andmist ennast ja abivajajat säästvalt.	
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	
Õpilane: 1) juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel; • koostab vastavalt juhendile hooldusplaani, kirjeldades abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme seoses elamistoimingute soorimisega ning tema juhendamise ja toetamise võimalusi; • analüüsib koosÕpilane poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-eetikast ning elamistoimingutest; 	
2) kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel;	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamist abivajaja liigutamisel; • valib vastavalt ülesandele abivajajale sobivad abivahendid ning juhendab abivajajat nende kasutamisel; 	
3) hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral;	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ja abivajajat säästvalt; • kirjeldab vastavalt ülesandele oma tegevusi õe abistamisel õendustoimingutes; 	
4) annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast.	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist eluohtlike seisundite, traumade ja õnnetusjuhtumite korral. 	
Õppetöö vormid ja meetodid	Loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, rühmatöö, kirjalik töö, esitlus, mõistekaart, arutelu, ülesannete lahendamine, demonstratsioon	
Teemad ja alateemad		
HT15-007	Teema 1. Elamistoimingud 1.1. Hoolekandetöö terviklikkus: inimene kui biopsühhosotsiaalne tervik 1.2. Abivajaduse olemus elukulu erinevatel etappidel. Elukulu ja elukäigu teooriate võrdlus abivajaduse hindamise seisukohalt 1.3. Hooldustoimingud 1.4. Õe abistamine õendustoimingutes 1.5. Suri ja hooldus	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 60 t, IT 18 t)
HT15-008	Teema 2. Ergonoomika ja abivahendid 2.1. Inimese põhiasendid, põhiliigutused ja liikumine elu erinevatel etappidel 2.2. Ergonoomika mõiste, kujunemine ja eesmärk 2.3. Ergonoomiliste töövõtete kasutamine töövõime säilitamiseks 2.4. Abivajaja ergonoomiline abistamine erinevates keskkondades ja toimingutes 2.5. Abivahendite mõiste. Abivahenditega seotud teenused	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 30 t, IT 22 t)

	<p>2.6. Liikumisabivahendid ja nende liigid</p> <p>2.7. Tõstmise ja liigutamise abivahendid</p> <p>2.8. Abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel.</p> <p>Ergonoomilised töövõtted</p>	
HT15-009	<p>Teema 3. Anatoomia, füsioloogia ja patoloogia alused</p> <p>3.1. Sissejuhatus anatoomiasse, füsioloogiasse ja patoloogiasse</p> <p>3.2. Erialane terminoloogia</p> <p>3.3. Tugi ja liikumiselundid</p> <p>3.4. Süda, vereringe, veri</p> <p>3.5. Hingamiselundid</p> <p>3.6. Seedeelundid</p> <p>3.7. Kuse- ja suguelundid</p> <p>3.8. Närvisüsteem</p> <p>3.9. Sisesekretsiooninäärmed</p> <p>3.10. Meeleelundid</p> <p>3.11. Katteelund</p>	<p>2 EKAP</p> <p>52 tundi:</p> <p>(KÕ 30 t, IT 22 t)</p>
HT15-010	<p>Teema 4. Hooldus lastehaiguste korral</p> <p>4.1. Laste sagedasemad terviseprobleemid</p> <p>4.2. Haige lapse hooldamine.</p>	<p>1 EKAP</p> <p>26 tundi:</p> <p>(KÕ 14 t, IT 12 t)</p>
HT15-011	<p>Teema 5. Hooldus sisehaiguste korral</p> <p>5.1. Haiguse olemus, eelsoodumuslikud tegurid</p> <p>5.2. Sagedamini esinevad hingamiselundkonna, südame ja veresoonkonna, seedeelundkonna, kuse-suguelundkonna, tugi- ja liikumiselundkonna haigused ja hoolduse põhimõtted</p> <p>5.3. Toitumine ja toidu manustamine ja dieetid</p>	<p>2 EKAP</p> <p>52 tundi:</p> <p>(KÕ 30 t, IT 22 t)</p>
HT15-012	<p>Teema 6. Hooldus kirurgiliste haiguste korral</p> <p>6.1. Kirurgiline haige ja tema hooldus</p> <p>6.2. Haavade sidumine ja haavaravi vahendid</p> <p>6.3. Traumajärgne hooldus</p> <p>6.4. Seedetrakti ja uroloogilise kirurgilise patoloogiaga patsiendi hooldamine</p> <p>6.5. Onkoloogilise patsiendi hooldamine</p> <p>6.6. Ortopeedilise ja amputeeritud jäsemega patsiendi hooldamine</p>	<p>1,5 EKAP</p> <p>39 tundi:</p> <p>(KÕ 20 t, IT 19 t)</p>
HT15-013	<p>Teema 7. Hooldus neuroloogiliste haiguste korral</p> <p>7.1. Sagedamini esinevad neuroloogilised haigused</p> <p>7.2. Neuroinfektsioonid</p> <p>7.3. Neuroloogilistest haigustest tulenevad kliinilised ilmingud, mis määravad hooldusvajaduse</p> <p>7.4. Halvatu hooldus</p> <p>7.5. Abistamine valude korral</p> <p>7.6. Neuroloogiliste haiguste jääknähtudega kliendi elukvaliteedi parandamise võimalused</p>	<p>1 EKAP</p> <p>26 tundi:</p> <p>(KÕ 14 t, IT 12 t)</p>
HT15-014	<p>Teema 8. Hooldus psüühika- ja käitumishäirete korral</p> <p>8.1. Sagedamini esinevad psüühikahäired ja nende sümptomid</p> <p>8.2. Meeskonnatöö psüühikahäiretega kliendi hooldamisel</p> <p>8.3. Seadustest tulenevad nõuded, haigla/hooldusasutuse ja ravirežiimid</p>	<p>1 EKAP</p> <p>26 tundi:</p> <p>(KÕ 14 t, IT 12 t)</p>
HT15-015	<p>Teema 9. Hooldus nakkushaiguste korral</p> <p>9.1. Nakkushaiguste jaotus, levikuteed, sümptomid ja ennetamine. Hospitaalinfektsiooni alused</p> <p>9.2. Soole-, piisk-, transmissiivsed, haava- ja kontaktnakkused. Helmintaasid</p>	<p>1,5 EKAP</p> <p>39 tundi:</p> <p>(KÕ 20 t, IT 19 t)</p>

	9.3. Hooldaja käitumine nakkuskoldes.	
HT15-016	Teema 10. Hooldus naha- ja suguhaiguste korral 10.1. Nakkuslikud, viiruslikud, parasitaarsed naha- ja seenhaigused. Naha mädapõletikud. Abivajaja juhendamine hooldustegevustes 10.2. Nahavähid eakatel. Naha hooldus 10.3. Lamatiste ennetus ja hooldus	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 14 t, IT 12 t)
HT15-017	Teema 11. Hooldus nina-kõrva-kurgu (LOR)- ja silmahaiguste korral 11.1. Enamlevinud nina-, kõrva- ja kurguhaigused. LOR tervishoid 11.2. Nägemis- ja kuulmisabivahendid, nende hooldamine 11.3. Enamlevinud silmahaigused. Silmade tervishoid. Abivajaja juhendamine 11.4. Nägemisabivahendite hooldamine	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 14 t, IT 12 t)
HT15-018	Teema 12. Ravimiõpetuse alused 12.1. Ravimite erinevad vormid 12.2. Ravimite kasutusjuhised, toimed ja säilitamine 12.3. Ravimite annused ja manustamine 12.4. Ravimmürgistused ja esmaabi	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)
HT15-019	Teema 13. Esmaabi 13.1. Elupäästva ja jätkuva esmaabi andmise põhimõtted. 13.2. Kannatanu uurimine, seisundi hindamine ja tegevus õnnetuspaigal 13.3. Elulised näitajad, nende mõõtmine 13.4. Eluohtlikud haigusseisundid. Infarkt. Insult 13.5. Teadvusetus. Diabeet. Epilepsia. Äge kõht. Lämpumine 13.6. Allergia. Šokk 13.7. Luumurrud 13.8. Traumad, verejooksud 13.9. Kliiniline surm. Elustamine mannekeenil	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 16 t, IT 10 t)

HINDAMINE

1. õpiväljund: Õpilane juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes.

Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel;	Õpilane: • hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel;	Õpilane: • hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel;	Õpilane: • hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel;
2) koostab vastavalt juhendile hooldusplaani, kirjeldades abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme seoses elamistoiminute soorimisega ning tema juhendamise	• koostab ja vormistab vastavalt juhendile hooldusplaani ning kirjeldab abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme;	• koostab ja vormistab vastavalt juhenditele hooldusplaani ning kirjeldab aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme ja põhjendab neid, lähtudes elamistoimingute teooriast;	• koostab ja vormistab vastavalt juhenditele hooldusplaani ning kirjeldab aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme ja põhjendab neid lähtudes elamistoimingute teooriast;

ja toetamise võimalusi;			
3) analüüsib kaasõpilanete poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-eetikast ning elamistoimingutest	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib kaasõpilanete poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-eetikast ning elamistoimingutest. 	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib kaasõpilanete poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-eetikast ning elamistoimingutest. 	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib kaasõpilanete poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-eetikast ning elamistoimingutest; toob välja hooldusplaani tugevused ja nõrkused ning annab soovitusi puudujääkide kõrvaldamiseks.
2. õpiväljund: Õpilane kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.			
Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane: 1) valib vastavalt ülesandele abivajajale sobivad abivahendid ning juhendab abivajajat nende kasutamisel;	Õpilane : <ul style="list-style-type: none"> valib abivajajale sobivad abivahendid ning kirjeldab nende kasutamist ja abivajaja juhendamist nende hooldamisel; 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> valib abivajajale sobivad abivahendid ning kirjeldab nende kasutamist ja abivajaja juhendamist nende hooldamisel; 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> valib abivajajale sobivad abivahendid ning kirjeldab nende kasutamist ja abivajaja juhendamist nende hooldamisel;
2) demonstreerib mannekeenil ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamist abivajaja liigutamisel.	<ul style="list-style-type: none"> demonstreerib ülesandele vastavalt ergonoomiliste võtete kasutamist abivajaja liigutamisel ja liikumisel; abivajajat ja ennast säästvalt. 	<ul style="list-style-type: none"> demonstreerib ülesandele vastavalt ergonoomiliste võtete kasutamist abivajaja liigutamisel, liikumisel ja toestamisel abivajajat ja ennast säästvalt. 	<ul style="list-style-type: none"> demonstreerib ja põhjendab ülesandele vastavalt ergonoomiliste võtete kasutamist abivajaja liigutamisel, liikumisel ja toestamisel abivajajat ja ennast säästvalt.

3. õpiväljund: Õpilane hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral.			
Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ja abivajajat säästvalt.	Õpilane demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ning abivajajat säästvalt.	Õpilane demonstreerib hooldustoimingute sooritamist ja juhendab abivajajat lähtudes tema tervislikust seisundist, ealistest iseärasustest ja usulistest tõekspidamistest. Samuti lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast. Ülesande lahendamisel järgib eetilise käitumise põhimõtteid ja tegutseb abivajajat ja ennast kahjustamata.	Õpilane demonstreerib ja selgitab hooldustoimingute sooritamist ja juhendab abivajajat lähtudes tema tervislikust seisundist, ealistest iseärasustest ja usulistest tõekspidamistest. Samuti lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast. Ülesande lahendamisel järgib eetilise käitumise põhimõtteid ja tegutseb abivajajat ja ennast kahjustamata.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
Õpilane demonstreerib vastavalt ülesandele oma tegevusi õe abistamisel õendustoimingutes.			
4. õpiväljund: Õpilane annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist eluohtlike seisundite, traumade ja õnnetusjuhtumite korral.			
Õppematerjalid			
<ol style="list-style-type: none"> Asberg, M. (2012). Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused : hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/haiguste_hooldus.pdf Atula, T ja Blomgren, K.(2009). Kõrva-nina-kurguhaigused. AS Medicina Herold, G. (1999). Sisehaigused. OÜ Greif trükikoda, Tartu. Kingisepp, P.-H. 2006 Inimese füsioloogia. Tartu, Tartu Ülikool. Müürsepp, J. jt (2007). Kõrvahaigused. OÜ Greif. Raivio, K. ja Siimes, M.(1999). Lastehaigused. AS Medicina. Slettahjell, A.-E., W. (2007). Käsiraamat hooldusõdedele. Tallinn. Vigué-Martin, 2007. Inimkeha atlas. Tallinn, Trak Pen. Õppejõudude koostatud materjalid ÕISis ja Moodles Müürsepp, J. jt (2007). Kõrvahaigused. OÜ Greif Õppejõudude koostatud materjalid ÕISis ja Moodles 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	ABIVAJAJA ARENDAMINE, JUHENDAMINE JA AKTIVISEERIMINE	16	Tiiu Lepp Monika Vändra
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab, juhendab ja aktiveerib abivajajat arvestades tema iga, tervislikku seisundit ja erivajadust, kasutab erinevaid suhtlemis- ja juhendamisevõtteid.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Õpilane on läbinud või läbimas mooduleid „Hoolduse alused“ ja „Hooldustoimingud“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, suuline esitlus, demonstratsioon Hindamisülesanded: <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane planeerib korrastustegevuse, viib selle läbi ja hindab tulemusi. Plaan hõlmab abivajaja kaasamise ja juhendamise kirjeldust. • Aktiveeriva ürituse planeerimine, läbiviimine ja analüüs. 		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) kirjeldab inimese sotsiaalset, kognitiivset ja füüsilist arengut ja seostab inimese toimetuleku muutustega elukaare erinevatel etappidel;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe ning seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel; 		
2) planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi;	<ul style="list-style-type: none"> • planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel toetudes arengu ja õppimisteooriatele; 		
3) abistab abivajajat majapidamis-, puhastus- ja korrastustööde teostamisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas; • abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja kodus keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, rühmatöö, kirjalik töö, vaatlus, demonstratsioon, esitlus, arutelu, ülesannete lahendamine, rollimäng.		
Teemad ja alateemad			
HT15-020	Teema 1. Arengupsühholoogia 1.1. Üldpsühholoogia põhimõisted 1.2. Arengufaktorid 1.3. Inimene kui bio-psühhosotsiaalne tervik. Arenguhälbed 1.4. Arenguteooriad 1.5. Lapse areng ja arenguprobleemid lapseas 1.6. Arengutingimuste kujundamine lapseas ja selle mõju inimesele elukaare erinevates perioodides 1.7. Käitumishäired		3 EKAP 78 tundi: (KÕ 30 t, IT 48 t)

	1.8. Toitumishäired. Unehäired 1.9. Noorus kui arenguetaap 1.10. Täiskasvanuiga 1.11. Vananemine ja surm	
HT15-021	Teema 2. Inimese elukul 1.1. Inimese areng 1.2. Pärilikkus 1.3. Looteiga 1.4. Lapseiga 1.5. Noorukiiga 1.6. Täiskasvanuiga 1.7. Eakas 1.8. Õppimine ja õpetamine erinevates eluetappides Pedagoogika, andragoogika, gerogooogika	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 30 t, IT 48 t)
HT15-022	Teema 3. Igapäeva oskused 3.1. Tegevusvõime hindamine ja säilitamine 3.2. Abivajaja motiveerimine ja tema huvide arvestamine 3.3. Abivajaja päeva planeerimine ja sisustamine lähtudes tema funktsionaalsest võimekusest, harjumustest, huvidest ja vajadustest 3.4. Ilutoimingud ja riietuse valikutes toetamine 3.5. Instinktide (orienteerumis-, toitumis-, enesekaitse- ja suguintinkt) väljendamise juhendamine ja toetamine 3.6. Eetilised küsimused hooldustöös. Kutse-eeetika 3.7. Töötaja stress ja läbipõlemine	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 30 t, IT 48 t)
HT15-023	Teema 4. Aktiviseerivad tegevused 4.1. Loovtegevused erinevas eas ja seisundis inimestele 4.2. Ürituste korraldamine ja läbiviimine 4.3. Töö, mäng ja harrastused 4.4. Meeskonnatöö abivajaja aktiveerimisel	4 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)
HT15-024	Teema 5. Majapidamis-, puhastus- ja korrastustööd 5.1. Majapidamises vajalike tööde korraldamine - pesu ja puhastusteenuste korraldamine; - olmeaparasiitide hävitamise vahendid ja nende käitlemise põhimõtted; - pisiparanduste ja -remondi korraldamine; - eluaseme kütmisega seotud toimingud; - eluasemele ligipääsutee puhastamise korraldamine. 5.2. Olmehügieeni ja kodumajanduse alused - korrastustööde läbiviimine; - puhastus- ja koristusvahendite kasutamine ja hoolduspõhimõtted; - jäätmekäitlus.	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 30 t, IT 48 t)

HINDAMINE

1. õpiväljund: Õpilane seostab inimese sotsiaalset, kognitiivset ja füüsilist arengut inimese toimetuleku muutustega elukulu erinevatel etappidel.

Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe ning seostab toimetuleku ja käitumise muutustega	Õpilane: • kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe;	Õpilane: • kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe;	Õpilane: • analüüsib vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe;

elukaare erinevatel etappidel.	<ul style="list-style-type: none"> • seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel. 	<ul style="list-style-type: none"> • seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel; • toob välja vähemalt ühe riskifaktori iga perioodi kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> • seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel; • toob välja riskifaktorid ja annab soovitusi riskide ennetamiseks.
--------------------------------	--	--	---

2. õpiväljund: Õpilane planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi.

Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel toetudes arengu ja õppimisteooriatele	Õpilane planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel toetudes arengu ja õppimisteooriatele.	Õpilane koostab vastavalt ülesandele ühe aktiveeriva ja loovtegevuse plaani, mis sisaldab alternatiivsete kommunikatsiooni vahendite kasutamist ning demonstreerib tegevuste läbiviimise juhendamist erinevas eas ja seisundis inimestele toetudes arengu ja õppimisteooriatele.	Õpilane koostab vastavalt ülesandele ühe aktiveeriva ja loovtegevuse plaani, mis sisaldab alternatiivsete kommunikatsioonivahendite kasutamist, demonstreerib ning põhjendab tegevuste juhendamise vajadust ja viisi erinevas eas ja seisundis inimestele toetudes arengu ja õppimisteooriatele.

3. õpiväljund: Õpilane abistab abivajajat puhastus- ja korrastustööde teostamisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.

Hindamiskriteeriumid: mittee ristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).

Õpilane selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.

Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses või kodus keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Õpilane abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses või kodus keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Õpilane abistab ja juhendab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses või kodus keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Õpilane abistab, juhendab ja motiveerib vastavalt ülesandele abivajajat asutuses või kodus keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.

Õppematerjalid

1. Alt, H. Ja Puusepp, K. (2010). Koristamine - see on lihtne? Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.
2. Bolton, R. (2002). Igapäevaasused. Apollo.
3. Butterworth, G., Harris, M. (2002) Arengupsühholoogia alused. Apollo.
4. Läänesaar, S.-L. (toim.) 2007. Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn. MTÜ Perekasvatuse Instituut.
5. Pool, R. (2011). Treeni terviseks koos minuga. Seenioride koduvõimlemise käsiraamat. Varrak.
6. Saks, K. (1998). Noorest saab vana. Tartumaa Trükikoda.
7. Slettahjell A.-E.W. 2007. Käsiraamat hooldusõdedele. TEA kirjastus.

8. Tegevusjuhendaja käsiraamat (2011). EV Sotsiaalministeerium
http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/Sotsiaalvaldkond/puudega_inimestele/Erihoole_kandeteenused/Tegevusjuhendaja_k%C3%A4siraamat.pdf

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	MEESKONNATÖÖ KORRALDAMINE JA JUHENDAMINE	2	Monika Väandra
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused meeskonnatöö korraldamiseks ning juhendamiseks ja hoiakud töötamiseks meeskonnas.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodul „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“ on läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, esitlus, situatsioonülesande lahendamine Hindamisülesanne: Grupitööna koostatud elektrooniline tegevuskava etteantud situatsiooni lahendamiseks (probleemi kirjeldamine ja sõnastamine, eesmärgi püstitamine ja rollide jaotus, riskide hindamine ja kava koostamine meeskonnas ja rollijaotuse põhjendamine) ja selle esitlus.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane abistab abivajajat majapidamis-, puhastus- ja korrastustööde teostamisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • hindab vastavalt ülesandele keskkonna tingimusi, ressursse ja abivajaja vajadusi ning kirjeldab sobivat strateegiat meeskonnatöö korraldamiseks; • valib vastavalt ülesandele sobivad infokanalid ja suhtlemisviisid meeskonna teavitamiseks ja tööle rakendamiseks. • Selgitab vastavalt ülesandele juhendamise protsessi. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, vaatlus, arutelu, ülesande lahendamine meeskonnatööna, esitlus, rollimäng.		
Teemad ja alateemad			
HT15-025	Teema 1. Suhtlemine ja meeskonnatöö korraldus. 1.1. Eesmärkide sõnastamine. 1.2. Meeskonnaliikmed ja nende rollid. 1.3. Grupiprotsesside erinevad faasid (4 faasi). 1.4. Grupiprotsessid mitmekultuurilises meeskonnas. 1.5. Meeskonnatöö meetodid. 1.6. Sise- ja väliskommunikatsioon. 1.7. Juhendamise protsess.	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: õpilane selgitab vastavalt ülesandele meeskonnatöö põhimõtteid .			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele keskkonna tingimusi, ressursse ja abivajaja vajadusi ning kirjeldab sobivat strateegiat meeskonnatöö korraldamiseks; 2) valib vastavalt ülesandele sobivad infokanalid ja suhtlemisviisid meeskonna teavitamiseks ja tööle rakendamiseks.			
Õppematerjalid			
1. Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused. Apollo. 2. Niiberg, T. ja Urva, T. (2009). Enesekehtestamine – ei või jah? Atlex.			

3. Rosen, B. (2010). Suhteprobleemide lahendamine : asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele. Äripäeva kirjastus.

Mooduli	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Töö lastega peredega	4	Kadri Koppel Merle Liivak
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud lastega perede toimetuleku toetamiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Õpilane on läbinud või läbimas mooduleid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine, esitlus Hindamisülesanne: Lastega perede elektroonilise eelarve koostamine ja esitlus. Õpilane määratleb lähtuvalt ülesandest pere sotsiaalsed ja majanduslikud probleemid ja pakub välja lahendamise võimalused.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) kirjeldab pere igapäeva- ja majanduslikku toimetulekut, selgitab pere-eelarve koostamist ning selle järgimist;	Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele lastega pere toimetuleku toetamist, lähtudes pere- eelarvest, arvestades õigusaktidest lähtuvaid toetusi ja teenuseid;		
2) märkab lastega perede probleeme ühiskonnas ja kirjeldab nende lahendamise võimalusi.	Õpilane toob vastavalt ülesandele välja lastega perede probleemid ühiskonnas nende märkamise ja lahendamise võimalused.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, praktikum, rollimäng, ülesande lahendamine, eelarve koostamine, arutelu, suuline esitlus.		
Teemad ja alateemad			
HT15-026	Teema 1. Peremajanduse alused 1.1. Sotsiaalne ja majanduslik toimetulek 1.2. Pere-eelarve koostamine	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	
HT15-027	Teema 2. Kaasatus ühiskonda 2.1. Pereväärtused ja hoiakud 2.2. Koostöö ja võrgustikud (lähi-, kogu-, ametnikkond) 2.3. Võrgustiku aktiveerimine ja kaasamine 2.4. Lastekaitsealased õigusaktid 2.5. Toetused ja teenused lastega peredele (riiklikud ja KOV) 2.6. Perevägivald, selle tunnused ja põhjused 2.7. Väärkohtlemise liigid 2.8. Märkamise ja reageerimine	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	
HINDAMINE			
1. õpiväljund: Õpilane kirjeldab pere igapäeva- ja majanduslikku toimetulekut, selgitab pere-eelarve koostamist ning selle järgimist.			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			

Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele lastega pere toimetuleku toetamist, lähtudes pere- eelarvest, arvestades õigusaktidest lähtuvaid toetusi ja teenuseid.
2. õpiväljund: Õpilane märkab lastega perede probleeme ühiskonnas ja kirjeldab nende lahendamise võimalusi.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane toob välja vastavalt ülesandele lastega perede probleeme ühiskonnas nende märkamise ja lahendamise võimalusi.
Õppeamaterjalid
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajakiri Sotsiaaltöö. http://www.tai.ee/valjaanded/ajakiri-sotsiaaltöö 2. EV Sotsiaalministeeriumi kodulehekülj www.sm.ee 3. Kreem, R. (1995). Sotsiaaltöö teooria ja praktika. Tartu: Eesti Sotsiaaltöötajate Koondis Lääneriikides. 4. Lastekaitse seadus. Riigi Teataja. 5. Sotsiaalhoolekande seadus. Riigi Teataja. 6. Perekonnaseadus. Riigi Teataja.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	TÖÖ EAKATEGA	5	Tiiu Lepp
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised gerontoloogia ja geriaatria alustest ning oskused ja hoiakud eakatega tegelemiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“, „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“ on läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: situatsioonülesande lahendamine, esitlus, struktureeritud kirjalik töö Hindamisülesanne: Test gerontoloogia aluste põhjal. Eaka geriaatriline hindamine kasutades kindlaksmääratud struktureeritud mõõdikut. Koostab vastavalt ülesandele juhendi eaka ja tema lähedaste toimetuleku toetamiseks ja suunamiseks teenustele.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud toimetuleku probleeme ja abivajaduse kujunemist toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud muutuste mõju eaka toimetulekule gerontoloogia alustele; • kirjeldab vastavalt ülesandele eaka abistamist ja juhendamist toimetulekuprobleemide ilmnemisel, kasutades geriaatrilise hindamise põhimõtteid; 		
2) hindab vastavalt ülesandele eaka terviseprobleeme ja toimetulekut, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel igapäevaseks toimetulekuks, toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele;	<ul style="list-style-type: none"> • hindab eaka kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist; • kirjeldab eakate terviseprobleeme ja toimetulekuraskusi toetudes gerontoloogilise ja geriaatrilise hindamise põhimõtetele, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel; 		

3) selgitab abivajajale ja tema lähedastele arusaaval viisil toetuste ja teenuste korraldamise protsesse võrgustikus.	<ul style="list-style-type: none"> • lähtuvalt ülesandest selgitab abivajajale ja tema lähedastele toetuste ja teenuste korraldamise protsesse neile arusaadaval moel. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, praktikum, rühmatööd, arutelu, e-õpe, vaatlus, esitlus, juhtumi analüüs, rollimäng.		
Teemad ja alateemad			
HT15-028	Teema 1. Gerontoloogia alused 1.1. Eestlaste asukoht väärtuskaardil (eluiga) 1.2. Põlvkondade vahelised erinevused 1.3. Rahvastiku vananemine 1.4. Aktiivsena vananemine 1.5. Vananemisega seotud muutused organismis (bio-psühho-sotsiaalne vananemine). 1.6. Eaka abistamine ja juhendamine toimetulekuprobleemidest lähtuvalt		3 EKAP 78 tundi: (KÕ 30 t, IT 48 t)
HT15-029	Teema 2. Geriatria alused 2.1. Normaalne ja patoloogiline vananemine 2.2. Eaka terviseprobleemidest tulenevad toimetulekuprobleemid 2.3. Eaka kehalise ja vaimse tervise funktsioonivõime, igapäevaeluga toimetuleku, sotsiaalse tugivõrgustiku, elamistingimuste hindamine ja tegevuste rakendamine 2.4. Dementsete ja mäluhäiretega eakate abistamine 2.5. Eakate poliitika põhimõtted ja õigusaktid 2.6. Toetused ja teenused		2 EKAP 52 tundi: (KÕ 20 t, IT 32 t)
HINDAMINE			
1. õpiväljund: Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud toimetuleku probleeme ja abivajaduse kujunemist toetudes gerontoloogia ja geriatria alustele.			
Hindamiskriteeriumid: mitteristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: 1) kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud muutuste mõju eaka toimetulekule gerontoloogia alustele; 2) kirjeldab vastavalt ülesandele eaka abistamist ja juhendamist toimetulekuprobleemide ilmnemisel, kasutades geriaatrilise hindamise põhimõtteid.			
2. õpiväljund: Õpilane hindab vastavalt ülesandele eaka terviseprobleeme ja toimetulekut, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel igapäevaseks toimetulekuks, toetudes gerontoloogia ja geriatria alustele.			
Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane: 1) hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist; 2) kirjeldab eakate terviseprobleeme ja toimetulekuraskusi toetudes geriaatrilise	Õpilane: 1) hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetulekuraskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele; 2) eristab normaalset patoloogilisest vananemisest;	Õpilane: 1) hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetulekuraskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele; 2) eristab normaalset patoloogilisest vananemisest;	Õpilane: 1) hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetulekuraskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele; 2) eristab normaalset patoloogilisest vananemisest; 3) toob välja abistamisvõimaluse,

hindamise põhimõtetele, toob välja abistamisvõimalused	3) toob välja abistamisvõimaluse.	3) toob välja abistamisvõimalused ja juhendab lahenduste leidmisel.	juhendab lahenduste leidmisel ning tegevusvõime säilitamisel/taastamisel.
3. Õpiväljund: Õpilane selgitab abivajajale ja tema lähedastele arusaaval viisil toetuste ja teenuste korraldamise protsesse võrgustikus.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane selgitab lähtuvalt ülesandest abivajajale ja tema lähedastele toetuste ja teenuste korraldamise protsesse neile arusaadaval moel.			
Õppematerjalid			
<ol style="list-style-type: none"> Asberg, M. (2012). Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused : hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/haiguste_hooldus.pdf Kauber, M. (2011). Eaka heaks: eakate toimetuleku ja heaolu toetamine läbi hooldustöö. Tallinna Pedagoogiline Seminar. Linnamägi, Ü. (2008). Käsiraamat dementsete haigete hooldajale. Eesti Alzheimeri Tõve Ühing. Paavel, V. (2009). Hooliva hooldaja käsiraamat. EV Sotsiaalministeerium http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Sotsiaalhoolekanne/Puudega_inimetele/Hooldajamaaramine/hooldaja_kasiraamat.pdf Tilvis, R. & Sourander, L. (1996). Geriaatria. AS Medicina. 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	TÖÖ ERIVAJADUSTEGA INIMESTEGA	6	Tiiu Lepp Simone Epro
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised erivajaduste liikidest ja raskusastmetest, juhtumikorraldusest ning teadmised ja hoiakud erinevas vanuses erivajadustega inimestega tegelemiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“ on läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: situatsioonülesanne, grupitöö, esitlus Hindamisülesanded: <ul style="list-style-type: none"> etteantud juhtumi põhjal toimetulekuvõime hindamine; mitme KOV pakutavate teenuste ja õppimisvõimaluste võrdluse koostamine erinevaid teabeallikaid kasutades; abivajajale juhise koostamine teenuste taotlemiseks ja kasutamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtuvalt. 		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) abistab, juhendab ja toetab abivajajat lähtuvalt tema erivajadusest;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest lähtuvalt õigusakte arvestades; planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavad tegevused ja vahendid, juhendamisviisid, arvestades tervisedenduse, ergonoomika põhimõtetega; 		
2) toetab ja suunab erivajadusega inimest ja tema võrgustikku toimetulekuprobleemide lahendamisel.	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes; 		

	<ul style="list-style-type: none"> planeerib vastavalt ülesandele abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid tegevusi, juhendamist abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates, lähtudes abivajaja tegevusvõimest. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, praktikum, iseseisev töö, e-õpe, arutelu, e-õpe, vaatlus, esitlus, juhtumi analüüs, rollimäng.		
Teemad ja alateemad			
HT15-030	<p>Teema 1. Erivajadustega inimene, erivajaduste liigid.</p> <p>1.1. Puudekäsitlused ja lähenemisviisid, kontseptuaalsed alused, hoiakute kujundamine.</p> <p>1.2. Normi suhtelisus. Normaliseerimisprintsip.</p> <p>1.3. Puuete klassifikatsioon, iseloomustus (liitpuue, liikumispuue, psüühilised erivajadused: vaimupuue ja psüühiline haigus, sensoorsed erivajadused).</p> <p>1.4. Erivajadustega inimeste hoolekande põhimõtted Eestis ja naabermaades.</p> <p>1.5. Sotsiaaltoetused ja -teenused.</p> <p>1.6. Erihoolekande korraldus, -teenused.</p> <p>1.7. Rehabilitatsioon, -plaan ja teenused. Kliendi tegevusplaan.</p> <p>1.8. Tegevusvõime, selle toetamine kodus, tööl ja vabal ajal. Keskkonna kohandamine. Abivahendid, kasutamise juhendamine.</p> <p>1.9. Ergonoomilised, tervistedendavad ja abistajat säästvad võtted kliendi juhendamisel ja abistamisel.</p> <p>1.10. Efektive juhendamise meetodid: modelleerimine, katsetamine, rollimäng, etapiviisilisus, motiveerimine, tunnustamine.</p> <p>1.11. Alternatiivne kommunikatsioon (vihjed, piktogramm, erinevad kommunikatsioonisüsteemid, viiped).</p> <p>1.12. Toimetulek probleemse käitumisega (agressiivsus, ennasthävitav käitumine, endassetõmbumine jm). Riskide hindamine, enesehoid.</p>	4 EKAP 104 tundi: (KÕ 54 t, IT 50 t)	
HT15-031	<p>Teema 2. Juhtumikorralduse alused.</p> <p>2.1. Üld-, kutse- ja kõrgharidus. Erivajadustega inimeste õppimisvõimalused, üleminekud, füüsiline ja sotsiaalne juurdepääs.</p> <p>2.2. Töötamist ja õppimist toetavad tööturu- ja sotsiaalteenused, toetused ja soodustused. Füüsiline ja sotsiaalne juurdepääs. Sotsiaalne juhtumitöö ehk casework´ mõiste, olemus.</p> <p>2.3. Koostöö kliendiga. Võrgustik: partnerid, vastastikune koostöö.</p> <p>2.4. Individuaalsuse ja vajaduspõhisuse arvestamine igapäevaoskuste, õppimis- ja töötegevuste juhendamisel.</p> <p>2.5. Meeskonna- ja võrgustikutöö erivajadustega inimese toetamisel. Hooldustöötaja roll võrgustikutöös.</p>	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 20 t, IT 32 t)	
HINDAMINE			
1. õpiväljund: Õpilane abistab, juhendab ja toetab abivajajat lähtuvalt tema erivajadusest.			
Hindamiskriteeriumid	Hindekriteeriumid		
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest	Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest lähtuvalt õigusakte arvestades;	Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema tegevusvõime säilitamiseks erivajadusest	Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema tegevusvõime säilitamiseks, põhjendab oma

lähtuvalt õigusakte arvestades;		lähtuvalt ja õigusakte arvestades;	arvamust näidete varal ja loob seoseid erivajadusest lähtuvalt ja õigusakte arvestades;
2) planeerib lähtuvalt abivajaja erivajadusest toimetulekut toetavad tegevused ja vahendid, juhendamisiisid, arvestades tervisedenduse ja ergonoomika põhimõtetega.	2) planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavad tegevused ja vahendid, juhendamisiisid, arvestades tervisedenduse, ergonoomika põhimõtetega.	2) planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavad, tegevusvõimet säilitavad tegevused ja vahendid, juhendamisiisid, arvestades terviseedenduse, ergonoomika põhimõtetega.	2) planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavad, tegevusvõimet säilitavad ja parandavad tegevused ja vahendid, juhendamisiisid, arvestades terviseedenduse, ergonoomika põhimõtetega.
2. õpiväljund: Õpilane toetab ja suunab erivajadusega inimest ja tema võrgustikku toimetulekuprobleemide lahendamisel.			
Hindamiskriteeriumid		Hindekriteeriumid	
	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, õppe ja/või töötamise võimalusi, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele näidete varal erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, õppe ja/või töötamise võimalusi, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks seostades juhtumikorraldusega.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine).			
Õpilane planeerib ja viib läbi abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid näidistegevusi lähtudes abivajaja tegevusvõimest abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates.			
Õppematerjalid			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Erihoolekandeteenused (2012). EV Sotsiaalministeerium. http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/erihoolekanne/ 2. Tegevusjuhendaja käsiraamat (2011). EV Sotsiaalministeerium. http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/ 3. Sotsiaalvaldkond/puudega_inimestele/Erihoolekandeteenused/ 4. Tegevusjuhendaja_k%C3%A4siraamat.pdf 5. Puudega inimesele (2013). EV Sotsiaalministeerium http://www.sm.ee/sinule/puudega-inimesele.html 6. Rannastu, K. (2005). Sotsiaalhooldus. Kirjastus Ilo. Puuetega inimestele - Sotsiaalkindlustusamet www.sotsiaalkindlustusamet.ee/erihoolekanne/ 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	KARJÄÄRI PLANEERIMINE JA ETTEVÕTLUS	6	Ermo Kruuse Liana Kurg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitte eristavalt koostanud referaadi „Minu karjääri eelistused“ Hindamismeetodid: referaadi koostamine ja esitlemine, situatsioonülesande lahendamine, struktureeritud kirjalik töö Hindamisülesanne: Õpilane leiab IKT vahendeid kasutades informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning koostab nende alusel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani hinnates oma sobivust valitud valdkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • arutleb iseseisvalt enda isiksuse tugevuste ja nõrkuste üle; • annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta; • leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta; • koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus; • valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul; • koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani; 		
2) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist;	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest; • selgitab iseseisvalt turumajanduse toimimist arvestades nõudluse, pakkumise ja turutasakaaluga õpitavas valdkonnas; • nimetab meeskonnatööna Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning selgitab nende mõju ettevõtluskeskkonnale õpitavas valdkonnas; • täidab etteantud andmete alusel sh elektrooniliselt FIE näidistuludeklaratsiooni; • kasutab iseseisvalt majanduskeskkonnas orienteerumiseks riiklikku infosüsteemi e-riik; 		
3) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas;	<ul style="list-style-type: none"> • tõlgendab meeskonnatööna juhendi alusel hooldusala ettevõtluskeskkonda Eestis ja toob välja oma võimalused tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana; • kirjeldab juhendi alusel vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete toimimist; • selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda ning kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele; • kirjeldab ja selgitab ettevõtte äriideed hooldusvaldkonna näitel ja koostab elektrooniliselt juhendi alusel äriplaani; 		
4) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel;	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast; • loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi olemust; • eristab ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks; 		

	<ul style="list-style-type: none"> tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb iseseisvalt lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega; kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas; arutleb juhtumi näitel meeskonnatööna erinevatest allikatest kogutud töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni üle; kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, tööaja ja puhkuse korraldamisel; toob iseseisvalt välja töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilised erinevused töötaja ja ettevõtja vaates; tutvustab meeskonnatööna töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente; arvestab iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist; kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis; koostab ja vormistab iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt; kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega; 	
5) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.	<ul style="list-style-type: none"> kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides sobivaid suhtlemisviise, erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava; järgib üldtunnustatud käitumistavasid ning hindab enda ja grupiliikmete käitumist arvestades kultuurilisi erinevusi; juhhib juhendi alusel eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel; hindab juhendi alusel enda ja teiste teeninduskultuuri, teenindushoiakuid ja -oskusi; lahendab iseseisvalt erinevaid sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest. 	
Teemad ja alateemad		
HT15-032	Teema 1. Karjääri planeerimine 1.1. Enesetundmine karjääri planeerimisel 1.2. Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel 1.3. Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 12 t, IT 14 t)
HT15-033	Teema 2. Majandus ja ettevõtlus 2.1. Mina ja majandus 2.2. Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused 2.3. Pakkumine ja nõudlus 2.4. Maksud 2.5. Finantsasutused Eestis 2.6. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus 2.7. Ettevõtja ja töövõtja 2.8. Ettevõtluskeskkond 2.9. Äriidee ja selle elluviimine	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 12 t, IT 14 t)
HT15-034	Teema 3. Töötervishoid ja tööohutus ja tööseadusandlus 3.1. Sissejuhatus töökeskkonda 3.2. Töökeskkonnaalase töö korraldus 3.3. Töökeskkonna ohutegurid 3.4. Töökeskkonnaalane teave 3.5. Tööõnnetused 3.6. Tuleohutus	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 12 t, IT 14 t)

HT15-035	Teema 4. Töötamise õiguslikud alused 4.1. Lepingulised suhted töö tegemisel 4.2. Töökorraldus 4.3. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised	0,5 EKAP 13 tundi: (KÕ 6 t, IT 7 t)
HT15-036	Teema 5. Asjaajamine ja dokumendihaldus 5.1. Asjaajamine ja dokumendihaldus organisatsioonis 5.2. Dokumentide loomine 5.3. Dokumentide sh digitaaldokumentide säilitamine	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 12 t, IT 14 t)
HT15-037	Teema 6. Suhtlemise alused 6.1. Suhtlemine 6.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides 6.3. Klienditeenindus	1,5 EKAP 39 tundi: (KÕ 20 t, IT 19 t)
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, arutelu, rühmatöö, iseseisev töö, rollimäng, situatsioonülesannete lahendamine, äriplaani koostamine	
HINDAMINE		
1. õpiväljund :Õpilane mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane: 1) arutleb iseseisvalt enda isiksuse tugevuste ja nõrkuste üle; 2) annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta; 3) leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta; 4) koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus; 5) valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul; 6) koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.		
2. õpiväljund: Õpilane mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane: 1) mõistab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest; 2) selgitab iseseisvalt turumajanduse toimimist arvestades nõudluse, pakkumise ja turutasakaaluga õpitavas valdkonnas; 3) nimetab meeskonnatööna Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning selgitab nende mõju ettevõtluskeskkonnale õpitavas valdkonnas; 4) täidab etteantud andmete alusel sh elektrooniliselt FIE näidistuludeklaratsiooni; kasutab iseseisvalt majanduskeskkonnas orienteerumiseks riiklikku infosüsteemi e-riik.		
3. õpiväljund: Õpilane mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane: 1) tõlgendab meeskonnatööna juhendi alusel hooldusala ettevõtluskeskkonda Eestis ja toob välja oma võimalused tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana; 2) kirjeldab juhendi alusel vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete toimimist; 3) selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda ning kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele; 4) kirjeldab ja selgitab ettevõtte äriideed hooldusvaldkonna näitel ja koostab elektrooniliselt juhendi alusel äriplaani.		
4. õpiväljund: Õpilane kasutab oma õigusi ja täidab kohustusi töökeskkonna toimimisel		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		

<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast; 2) loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi olemust; 3) eristab ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks; 4) tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb iseseisvalt lähtuvalt seadustes sätestatust töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega; 5) kirjeldab meeskonnatöona tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas; 6) arutleb juhtumi näitel meeskonnatöona erinevatest allikatest kogutud töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni üle; 7) kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, tööaja ja puhkuse korraldamisel; 8) toob iseseisvalt välja töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilised erinevused töötaja ja ettevõtja vaates; 9) tutvustab meeskonnatöona töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente; 10) arvestab iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist; 11) kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis; 12) koostab ja vormistab iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt; 13) kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.
<p>5. õpiväljund: Õpilane käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.</p>
<p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).</p>
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides sobivaid suhtlemisviise, erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava; 2) järgib üldtunnustatud käitumistavasid ning hindab enda ja grupiliikmete käitumist arvestades kultuurilisi erinevusi; 3) juhib juhendi alusel eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel; 4) Hindab juhendi alusel enda ja teiste teeninduskultuuri, teenindushoiakuid ja -oskusi; 5) lahendab iseseisvalt erinevaid sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest.
<p>Õppematerjalid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Majanduse ABC (2002). Avatar. http://www.avatar.ee/majanduseabc/ 2. Randma, T. (2008). Ettevõtluse alused. OÜ Infotrikk. 3. Pramann Salu, M. (2005). Ettevõtluse alused. Kirjastus Ilo. 4. Türk, V. (1995). Turumajandus kõigile. Tartu Ülikooli Kirjastus. 5. Tsarjov, R. Õpiobjekt: Palgaarvestus ja deklareerimine. Suuremõisa Tehnikum, 2007. http://kingpool.hak.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20F5piobjektid%20/palgaarvestus/ 6. Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/SWOT/ 7. Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/kysitus/ 8. Tolk, Ü. Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/SWOT/]. 04/08/2009. 9. Tolk, Ü. Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/kysitus/]. 04/08/2009.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	ÕPPEPRAKTIKA	30	Maire Aruots Kristiina Virro Liana Kurg
Eesmärk	Praktika mooduliga taotletakse, et õpilane arendab, täiendab ja rakendab teoreetilises õppetöös omandatud teadmisi ja oskusi praktilises töökeskkonnas, kujundab sotsiaalseid oskusi, isikuomadusi ja hoiakuid, mis tõstavad õpilase valmisolekut tulevaseks tööeluks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“, „Töö lastega peredega“, „Töö eakatega“, „Töö erivajadusega inimestega on läbitud või läbimisel		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Moodul loetakse arvestatuks, kui on sooritanud praktika, esitatud koolile nõutavad praktikadokumendid ja praktika-aruanne praktika lõpuseminaris kaitstud.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) analüüsib oma valmidust tulevaseks tööeluks;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> koostab eneseanalüüsi, hinnates kutsestandardist, kutse-etikast ja õigusaktidest (sotsiaalhoolekande seadus jm) tulenevaid nõudeid hooldustöötaja pädevusele; 		
2) rakendab turvalise ja toetava keskkonna kujundamise põhimõtteid;	<ul style="list-style-type: none"> jälgib abivajaja turvalisust füüsilisest, psüühilisest ja sotsiaalsest seisundist tulenevate probleemide korral; korraldab abivajajale turvalise keskkonna vastavalt tema vajadustele; 		
3) juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes järgides kutse-etikast;	<ul style="list-style-type: none"> hindab abivajaja elamistoiminguid ning koostab vastavalt nende toetava hooldusplaani; rakendab hooldusplaani lähtudes abivajaja hooldusvajadusest; juhendab ja motiveerib ja aktiveerib abivajajat igapäevatoimingutega iseseisvalt toime tulema; 		
4) jälgib abivajaja seisundit ja hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral ennast ja abivajajat säästvalt;	<ul style="list-style-type: none"> mõeldab, hindab ja protokollib iseseisvalt elulisi näitajaid (pulss, vererõhk, kehatemperatuur, hingamissagedus jm) kasutades sobivaid meetodeid ja instrumente; hooldab abivajajat arvestades erinevate elundkondade haiguste eripära ning lähtudes hooldustoimingu sooritamisel inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast; juhendab, jälgib ja abistab abivajajat ravimite manustamisel; abistab õde õendustoimingutes vastavalt juhendamisele; jälgib erinevatele haigusseisunditele vastavaid toidusedeleid; 		
5) kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel;	<ul style="list-style-type: none"> kasutab ergonoomilisi võtteid abivajaja liigutamisel ja liikumise juhendamisel; juhendab abivajajat sobivate abivahendite kasutamisel ja hooldamisel; 		
6) planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid	<ul style="list-style-type: none"> planeerib abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi; viib läbi erinevas eas ja seisundis inimestele sobivaid loov- ja aktiveerivaid tegevusi; 		

aktiviseerivaid tegevusi;	
7) juhendab abivajajat eluaseme korrastamisel ja majapidamistöodes, vajadusel teostab need tööd ise;	<ul style="list-style-type: none"> • juhendab, motiveerib ja aktiviseerib abivajajat toime tulema eluaseme korrastamise ja majapidamistöodega; • vajadusel korrastab eluaseme ja korraldab majapidamistööd rakendades ohutustehnika nõudeid;
8) juhendab ja toetab abivajajat teenuste taotlemisel ja vajadusel korraldab neid;	<ul style="list-style-type: none"> • juhendab ja toetab abivajajat vajalikke teenuseid kasutama lähtudes hooldusplaanist; • vajadusel korraldab teenused koostöös kohaliku omavalitsuse vm asutusega;
9) suhtleb abivajajaga, kolleegidega ja võrgustikuga lugupidavalt;	<ul style="list-style-type: none"> • suhtleb abivajajaga ja juhendab abivajajat ning tema võrgustikku arusaadaval moel; • kasutab kaasaegseid suhtlemisvahendeid; • märkab ja ennetab konfliktsituatsiooni, konflikti tekkimisel valib sobiva lahendusviisi;
10) osaleb meeskonnatöös.	<ul style="list-style-type: none"> • osaleb aktiivse ja vastutava meeskonnaliikmena oma üksuse igapäevases töös, rakendab individuaalse ja rühmatöö võtteid; • käitub meeskonnas vastastikust suhtlemist võimaldaval viisil.
Õppetöö vormid ja meetodid	Seminar, õppepraktika töökeskkonnas, arutelu, praktikamapi koostamine, praktikaaruande kaitsmine
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktiline tegevus, arutelu, iseseisev töö, rollimäng, infootsing, eneseanalüüs.
Teemad ja alateemad	
HT15-038	<p>Teema 1. Õppepraktika tervishoiuasutuses</p> <p>1.1. Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse analüüs</p> <p>1.2. Abivajaja füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine</p> <p>1.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: söömine, riietumine, hügieen, surija hooldamine, surnu korrastamine</p> <p>1.4. Abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus erinevate haiguste korral</p> <p>tervisenäitajate (nt kehatemperatuur, pulss ja hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur) mõõtmine ja terviseseisundi jälgimine; naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel</p> <p>1.5. Ergonoomika ja abivahendid: Ennast ja abivajajat säästvate töövõtete niiong kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel</p> <p>1.6. Suhtlemine abivajaja ja tema võrgustiku: Sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>1.7. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi, kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust</p>
	10 EKAP 260 tundi: (KÕ 200 t, IT 60 t)

	1.8. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektseerimine	
HT15-039	<p>Teema 2. Õppepraktika hoolekandetasutus</p> <p>2.1. Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse analüüs</p> <p>2.2. Füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi, toimetuleku ja keskkonna hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, tervisliku toitumise, toiduhügieeni ja tervisekaitse nõuete järgimine; hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine</p> <p>2.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: riitumine, seksuaalsus, hügieeni- ja ilutoimingud, surija hooldamine ja lähedaste toetamine, surnu korrastamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus: tervisenäitajate mõõtmine (nt kehatemperatuur, pulss ja hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur), terviseseisundi jälgimine erinevate elundkondade haiguste korral, naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel, tegevuste nõuetekohane dokumenteerimine; - ergonoomika ja abivahendid: ennast ja abivajajat säästvate töövõtete ning kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel; - aktiveerivad tegevused: aktiveerivate ja loovtegevuste planeerimine ja läbiviimine lähtuvalt abivajaja vajadusest ja huvist <p>2.4. Suhtlemine abivajaja ja tema võrgustiku: Sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>2.5. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi, kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust</p> <p>2.6. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektseerimine</p>	<p>10 EKAP 260 tundi: (KÕ 200 t, IT 60 t</p>
HT15-040	<p>Teema 3. Õppepraktika avahoolduses</p> <p>3.1. Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse analüüs</p> <p>3.2. Füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi, toimetuleku ja keskkonna hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, tervisliku toitumise, toiduhügieeni ja tervisekaitse nõuete järgimine; hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine</p> <p>3.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: söömine, riitumine, seksuaalsus, hügieeni- ja ilutoimingud, surija hooldamine ja lähedaste toetamine</p> <p>3.4. Abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus: tervisenäitajate mõõtmine (nt kehatemperatuur, pulss ja hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur), terviseseisundi jälgimine erinevate elundkondade haiguste korral, naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel, tegevuste nõuetekohane dokumenteerimine</p>	<p>10 EKAP 260 tundi: (KÕ 200 t, IT 60 t)</p>

	<p>3.5. Ergonoomika ja abivahendid: ennast ja abivajajat säästvate tövõtete ning kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel</p> <p>3.6. Suhtlemine abivajaja ja tema võrgustiku: Sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>3.7. Eluaseme korrastamine, majapidamistöõde korraldamine: ohutustehnika nõuete ja ergonoomiliste põhimõtete järgimine majapidamis-, puhastus – ja korrastustööde korraldamisel ja teostamisel ning abivajaja kaasamisel</p> <p>3.8. Teenuste korraldamine: toimetulekut toetavate rehabilitatsiooni-, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamine vastavalt sätestatud teenuste loetelule (sh hooldus- või rehabilitatsiooni plaan), teenuste osutamine koostöös võrgustikuga</p> <p>3.9. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi, kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust.</p> <p>3.10. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektseerimine</p>	
HINDAMINE		
1. õpiväljund: Õpilane hindab oma valmidust tulevaseks tööeluks.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane koostab eneseanalüüsi, hinnates ennast lähtuvalt kutsestandardist, kutse-eetikast ja õigusaktidest tulenevatest nõuetest hooldustöötaja pädevusele.		
2. õpiväljund: Õpilane tunneb turvalise ja toetava keskkonna võimalusi.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane:		
1) jälgib abivajaja turvalisust füüsilisest, psüühilisest ja sotsiaalsest seisundist tulenevate probleemide korral;		
2) korraldab abivajajale turvalise keskkonna vastavalt tema vajadustele.		
3. õpiväljund: Õpilane juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane :		
1) kirjeldab abivajaja elamistoiminguid ning koostab vastavalt nendele toetava hooldusplaani;		
2) rakendab hooldusplaani lähtudes abivajaja hooldusvajadusest;		
3) juhendab ja motiveerib abivajajat igapäevatoimingutega iseseisvalt toime tulema.		
4. õpiväljund: Õpilane jälgib abivajaja seisundit ja hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane :		
1) mõõdab, hindab ja protokollib iseseisvalt elulisi näitajaid (pulss, vererõhk, kehatemperatuur, hingamissagedus jm) kasutades sobivaid meetodeid ja instrumente;		
2) hooldab abivajajat arvestades erinevate elundkondade haiguste eripära ning lähtudes hooldustoimingu sooritamisel inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast;		
3) juhendab, jälgib ja abistab abivajajat ravimite manustamisel, vajadusel manustab neid vastavalt etteantud juhisteile;		
4) abistab õde õendustoimingutes vastavalt juhendamisele;		
5) jälgib erinevatele haigusseisunditele vastavaid toidusedeleid.		

5. õpiväljund: Õpilane kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane : 1) kasutab ergonoomilisi võtteid abivajaja liigutamisel ja liikumise juhendamisel; 2) juhendab abivajajat sobivate abivahendite kasutamisel ja hooldamisel.
6. õpiväljund: Õpilane planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane: 1) planeerib abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi; 2) viib läbi erinevas eas ja seisundis inimestele sobivaid loov- ja aktiveerivaid tegevusi.
7. õpiväljund: Õpilane juhendab abivajajat eluaseme korrastamisel ja majapidamistöodes, vajadusel teostab need tööd ise.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane: 1) juhendab ja motiveerib abivajajat toime tulema eluaseme korrastamise ja majapidamis-töödega; 2) vajadusel korrastab eluaseme ja korraldab majapidamistööd rakendades ohutustehnika nõudeid.
8. õpiväljund: Õpilane juhendab abivajajat teenuste taotlemisel ja vajadusel korraldab neid.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane: 1) juhendab abivajajat vajalikke teenuseid kasutama lähtudes hooldusplaanist; 2) vajadusel korraldab teenused koostöös kohaliku omavalitsuse vm asutusega.
9. õpiväljund: Õpilane suhtleb abivajajaga, kolleegidega ja võrgustikuga lugupidavalt.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane: 1) suhtleb abivajajaga ja juhendab abivajajat ning tema võrgustikku arusaadaval moel; 2) kasutab kaasaegseid suhtlemismeetodeid; 3) märkab ja ennetab konfliktsituatsiooni, konflikti tekkimisel. valib sobiva lahendusstrateegia
10. õpiväljund: Õpilane osaleb meeskonnatöös.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).
Õpilane: 1) osaleb aktiivse ja vastutava meeskonnaliikmena oma üksuse igapäevases töös; 2) omandab individuaalse ja rühmatöö võtmed; 3) käitub meeskonnas vastastikust suhtlemist võimaldaval viisil.

VALIKÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	DIOGIAJASTU TEHNOLOOGIATE RAKENDAMINE	2 EKAP	Anne Rosenberg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused digiajastu tehnoloogiliste vahendite kasutamiseks informatsiooni hankimisel, töötlemisel, tööalasel suhtlemisel, asjaajamisel ja enesetäiendamisel eetika ja turvalisuse nõudeid arvestades.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		

Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Arvestuse saamise eelduseks on lävendikriteeriumide täitmine. Hindamismeetodid: õppeülesannete täitmine Moodle keskkonnas. Hindamisülesanded: 1. Infootsing ja internetiturvalisus 2. E-meili, tartu tervishoiu Kõrgkooli kodulehe, sisiveebi ja ÕISI kasutamine 3. E-õppe keskkonna Moodle tegevused ja vahendid 4. Töölehed 5. Kirjalike tööde vormistamine (titelleht) 6. Esitluse koostamine 7. Veebipõhine koostöö	
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	
Õpilane kasutab digiajastu tehnoloogilisi vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enese-täiendamiseks.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab infoajastu tehnoloogiate kasutamise põhitõdesid, võimalusi ja sellega kaasnevat ohtusid; • vormistab arvutil nõuetekohaseid kirjalikke töid ja esitab või jagab neid vajadusel veebipõhiselt; • teab, mis on e-õpe ja kasutab e-õppe keskkonna Moodle traditsioonilisi tegevusi ja vahendeid; • loob originaaltöid (pilt, video, audio vm) rakendades informatsiooni kogumiseks, hindamiseks ja kasutamiseks digitaalseid vahendeid; • kasutab teadlikult veebimaterjale kättesaadavalt ja eetiliseks; • kasutab digitaalseid vahendeid (sh digitaalne arengumapp) oma loomingu edastamiseks ja erialase arengu reflekteerimiseks; • kasutab digitaalset meediat ja keskkondi suhtlemiseks ning koostööks; • leiab ja rakendab digitaalseid vahendeid praktiliste oskuste arendamiseks; • on teadlik erinevatest õppimist toetavatest ja reguleerivatest dokumentidest Tartu Tervishoiu kõrgkoolis; • kasutab sihipäraselt Tartu Tervishoiu Kõrgkooli kodulehte, sisiveebi, ÕISI ja leiab üles vajaliku informatsiooni. 	
Õppetöö vormid ja meetodid	Seminar, arutelu, rühmatöö, e-õpe, eneseanalüüs.	
Teemad ja alateemad		
HT15-041	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitaalne arengumapp ja refleksioon 2. Infoajastu võimaluste teadlik kasutamine 3. Õppimist toetavad dokumendid, vajamineva info otsimine ja kasutamine 4. E-õppe keskkonna Moodle tegevused 5. Meediad ja koostöö digiajastul 6. Originaaltöö loomise võimalused digivahenditega 7. Veebimaterjali seaduslik ja eetiline kasutamine 8. Esitluse koostamine programmiga PowerPoint ja Google slaidid 10. Kirjalike tööde nõuetekohane vormistamine 	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t Moodle`s)
HINDAMINE		
Õpiväljund: Õpilane kasutab IKT vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enesetäiendamiseks.		
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane: 1) selgitab arvutikasutamise põhitõdesid, sellega kaasnevat ohtusid; 2) loob kaustasüsteemi ja salvestab erinevaid faile;		

3) kasutab teadlikult veebilehitsejat internetist vajalikku informatsiooni leidmiseks, orienteerub kõrgkooli kodulehel, siseveebis ja õppeinfosüsteemis;
4) leiab õppetöölase informatsiooni Tartu Tervishoiu Kõrgkooli kodulehelt, siseveebis ja ÕISist;
5) kasutab e-posti, saadab meiliga lisandeid;
6) selgitab, mis on e-õpe ja kasutab e-õppe keskkonna Moodle traditsioonilisi tegevusi ja vahendeid;
7) koostab ja redigeerib erinevaid programme kasutades tekste ning töötleb pilte, vormistab arvutil nõuetekohaseid kirjalikke töid ja esitab neid vajadusel veebipõhiselt;
8) koostab ja kujundab vastavalt ülesandele tabeleid erinevaid programme kasutades;
9) koostab vastavalt ülesandele esitluse esitlusprogrammi kasutades.
Õppematerjalid
1. Õppejõu juhendmaterjalid MOODLE keskkonnas.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	VEENE KEEL	3 EKAP	Olga Jagintseva
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused vene keelt kõneleva abivajaja mõistmiseks ja juhendamiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: dialoogi koostamine ja dialoogis osalemine. Teksti koostamine ja mõistmine, grammatikareeglite rakendamine. Hindamisülesanne: õpilane osaleb vastavalt ülesandele dialoogis hääldamise põhimõtteid, peamisi grammatikareegleid rakendades ja erialast terminoloogiat kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane rakendab suhtlemisel võõrkeele peamisi grammatikareegleid, hääldamise põhimõtteid ning kasutab erialast terminoloogiat.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu häälduspõhimõtteid ja grammatikareegleid rakendades; esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele; 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, iseseisev töö, e-õpe, praktiline harjutamine, kuulamine, kõnelemine, kirjutamine, tõlkimine.		
Teemad ja alateemad			
HT15-042	1. Grammatika. 2. Hääldamine. 3. Inimene: välimus ja iseloom. 4. Töö ja hobid. 5. Asutused. 6. Telefonivestlused. 7. Erialane terminoloogia. 8. Tervis	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane rakendab suhtlemisel vene keele peamisi grammatikareegleid, hääldamise põhimõtteid ning kasutab erialast terminoloogiat.			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: 1) mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu häälduspõhimõtteid ja grammatikareegleid rakendades; 2) esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele.			
Õppematerjalid			
1. Замковая Н., Моисеенко И. (2009). Просто по-русски. Таллин: Koolibri.			

2. Хавронина С.А., Широценская А.И. (2007). Русский язык в упражнениях. Москва: Издательский центр «Академия».
3. Raeste, E., Štšadneva, V., Vaigla, E., Karasjova, N. (2007). Vene-eesti tervishoiu ja sotsiaaltöö sõnastik. Tartu-Paide: Kuma.
4. Schmidt, J. (2003). Vene keele grammatika käsiraamat. Tallinn: Koolibri.
5. Ummus, H., Zenkovitš, J. (1995). Eesti-vene ja vene-eesti meditsiinivestmik. Tallinn: Pangloss.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	SUHTLEMINE VÕORKEELES (inglise/saksa/soome keel)	1,5 EKAP	Tiiu Haud Agnes Annamaa Triinu Palo
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused inglise/saksa keelt kõneleva patsiendi mõistmiseks ja juhendamiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: dialoogi koostamine ja dialoogis osalemine. Teksti koostamine ja mõistmine, grammatikareeglite rakendamine. Hindamisülesanne: õpilane osaleb vastavalt ülesandele dialoogis hääldamisepehimitteid, peamisi grammatikareegleid rakendades ja erialast terminoloogiat kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane rakendab suhtlemisel võõrkeele peamisi grammatikareegleid, hääldamise pehimitteid ning kasutab erialast terminoloogiat.	Õpilane: 1) mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu häälduspõhimitteid ja grammatikareegleid rakendades; 2) esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, iseseisev töö, e-õpe, praktiline harjutamine, kuulamine, kõnelemine, kirjutamine, tõlkimine.		
Teemad ja alateemad			
HT15-043	1. Grammatika 2. Hääldamine 3. Inimene: välimus ja iseloom 4. Töö ja hobid 5. Asutused 6. Telefonivestlused 7. Erialane terminoloogia	1,5 EKAP 39 tundi: (KÕ 22 t, IT 17 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane rakendab suhtlemisel võõrkeele peamisi grammatikareegleid, hääldamise pehimitteid ning kasutab erialast terminoloogiat.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: 1) mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu häälduspõhimitteid ja grammatikareegleid rakendades; 2) esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele.			
Õppematerjalid			
Glendinning E. H., Howard R. (2007). Professional English in Use. Medicine. Cambridge University Press. Õppejõu poolt antavad lisamaterjalid.			

Deutsch im Krankenhaus http://www.klett-langenscheidt.de/downloads/lupo/Deutsch-im-Krankenhaus-Neu_der-Online-Kurs_L%F6sungen.pdf

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	ISIKLIK TERVIS KUI EDU ALUS	2 EKAP	Inge Paju
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised tervisekäsitlustest ning hindab enda toitumiste ning füüsilise aktiivsuse seost tervisega		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: dialoogi koostamine ja dialoogis osalemine. Teksti koostamine ja mõistmine, grammatikareeglite rakendamine. Hindamisülesanne: enda tervise kaardistamine ja tervise tugevdamiseks vajalike valdkondade väljaselgitamine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane selgitab erinevaid tervisedefinitsioone ja mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel ning seostab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Selgitab erinevaid tervise definitsioone ning mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel; • kirjeldab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes; • kirjeldabpsühhosomaatilisi muutusi organismis ja nende mõju tervisele. • hindab stimulaatorainete mõju tervisele, • hindab enda toitumist ja füüsilist aktiivsust ning selle seost tervisega; • analüüsib enda tarbijakäitumist ja keskkonnatervislikku olukorda; 		
Teemad ja alateemad			
HT15-044	1. Tervise käsitluse erinevad definitsioonid ja tasandid 2. Füüsiline, emotsionaalne, mentaalne, intellektuaalne ja vaimne dimensioon terviskäsituses 3. Psühhosomaatika, stress ja distress 4. Meelemürgid nende toime 5. Tervislik toitumine 6. Füüsiline aktiivsus. Kehakaal 7. Tarbija - ja keskkonnatervis	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, praktikum, iseseisev töö, e-õpe, arutelu, analüüs, hindamine.		
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane selgitab erinevaid tervisedefinitsioone ja mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel ning seostab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab erinevaid tervise definitsioone ning mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel; • kirjeldab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes; • kirjeldabpsühhosomaatilisi muutusi organismis ja nende mõju tervisele. • hindab stimulaatorainete mõju tervisele, • hindab enda toitumist ja füüsilist aktiivsust ning selle seost tervisega; • analüüsib enda tarbijakäitumist ja keskkonnatervislikku olukorda. 			

Õppematerjalid
1. Alter, Sandra. Essential Concepts for Healthy living 2013.
2. Vokk, Raivo. Toit ja tervis 2013.
3. www.tai.ee
4. www.bioneer.ee
5. Loengu ja seminaride materjalid õppeinfosüsteemis.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	TERVE IMIKU JA VÄIKELAPSE HOOLDUS	3 EKAP	Airin Treiman-Kiveste
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane teab imiku ja väikelapse arengut ning abistab neid nende põhivajaduste rahuldamisel.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: enesekontrollitest, analüüs, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanne: ülesanded Moodle keskkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane teab imiku ja väikelapse arengut ning abistab neid nende põhivajaduste rahuldamisel.	Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele imiku ja väikelaps füüsilist, motoorsest, kognitiivset ja psühhosotsiaalset arengut ja selle toetamise võimalusi;		
Teemad ja alateemad			
HT15-045	1. Lapse kognitiivne areng 2. Lapse psühhosotsiaalne areng 3. Vastsündinu refleksid, imiku ja väikelapse motoorne areng; 4. Lapse kaalumine ja mõõtmine 5. Imiku ja väikelapse süles hoidmine ning kandmine 6. Lapse riietamine ja mähkimine 7. Lapse naha eest hoolitsemise põhimõtted 8. Imiku vannitamine ja hügieeniline ülehõõrumine 9. Lapse toitmine, rinnaga toitmise asendid, rinnaga toitmise kasulikkus 10. Toitmine lutipudeliga, lisatoidu pakkumine 11. Last arendavad mängud ja mänguasjad 12. Lapse uni 13. Lapse turvalisus	3 EKAP 78 tundi (e-kursus)	
Õppetöö vormid ja meetodid	E-õpe, õppefilm, iseseisev töö, arutelu, analüüs.		
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane teab imiku ja väikelapse arengut ning abistab neid nende põhivajaduste rahuldamisel.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele imiku ja väikelaps füüsilist, motoorsest, kognitiivset ja psühhosotsiaalset arengut ja selle toetamise võimalusi.			
Õppematerjalid			
1. Jalanko. H. (2005). 100 küsimust lastearstile. AS Medicina.			
2. Stoppard, M. (2002). Peres on imik. Koolibri.			
3. Stoppard, M. (2003). Väikelapse esmaabi. Koolibri.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	HARIDUSLIKU ERIVAJADUSEGA LAPS	2 EKAP	Tiina Uusma
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate hariduslikest erivajadustest ning erivajadusega lapse juhendamise teoreetilistest alustest ja praktilistest võimalustest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, läbimisel moodulid „Töö lastega peredega“ ja „Töö erivajadustega inimestega“		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: Arutelu, analüüs. Hindamisülesanne: Õpimapi koostamine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane abistab ja juhendab haridusliku erivajadusega last lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ning kujundab võrgustikutöös lapsele toetava arengukeskkonna.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • hindab vastavalt ülesandele erivajadusega lapse toimetulekuvõimet; • kavandab vastavalt ülesandele lapse oskusi arendavaid ja tervist edendavaid tegevusi; • selgitab alternatiivsete kommunikatsioonivahendite kasutamise vajadust lapse juhendamisel lähtuvalt puude liigist ja raskusastmest; • kirjeldab arendava keskkonna loomise põhimõtteid lähtuvalt arengulise ja haridusliku erivajaduse liigist ja raskusastmest. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, õppekäik, arutelu, infootsing, arutelu, analüüs.		
Teemad ja alateemad			
HT15-046	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haridusliku erivajadusega laps, varane märkamine, kaasav haridus, korrektsioon ja kompenseerimine 2. Haridusliku erivajaduse liigid ja tekkepõhjused, raskusastmed 3. Arendamine ja õpetamine: vaimupuue, nägemispuue, kuulmispuue, liikumispuue, liitpuue, pervasiivsed arenguhäired 4. Alternatiivsed kommunikatsioonivahendid ja nende kasutamine 5. Eriõpetuse korraldus Eestis 	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane abistab ja juhendab haridusliku erivajadusega last lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ning kujundab võrgustikutöös lapsele toetava arengukeskkonna.			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) hindab vastavalt ülesandele erivajadusega lapse toimetulekuvõimet; 2) kavandab vastavalt ülesandele lapse oskusi arendavaid ja tervist edendavaid tegevusi; 3) selgitab alternatiivsete kommunikatsioonivahendite kasutamise vajadust lapse juhendamisel lähtuvalt puude liigist ja raskusastmest; 4) kirjeldab arendava keskkonna loomise põhimõtteid lähtuvalt arengulise ja haridusliku erivajaduse liigist ja raskusastmest. 			
Õppematerjalid <ol style="list-style-type: none"> 1. Häidkind, P. (2005) Varajane sekkumine. <i>Haridus</i>, 8-2005. 2. Häidkind, P., Kuusik, Ü. (2009). Erivajadustega laps koolieelses lasteasutuses. Rmt.: Lapse arengu hindamine ja toetamine. Tallinn: REKK 3. Kõrgesaar, J. (2002). Sissejuhatus hariduslike erivajaduste käsitusse. Tartu Ülikooli kirjastus. 4. Veisson, M. (2008). Lapsevanematele erivajadustega lastest. Atlex I-II. 5. Walburg, W.-R. (1998) . Vaimupuudepedagoogika alused. Tartu Ülikooli kirjastus. 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Viipekeele algkursus	1 EKAP	Ave Kukk
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate kuulmispuudega inimeste kultuurikeskkonna iseärasustest ning rakendab kurtidega suhtlemise põhimõtteid kasutades viipekeelt algtasandil.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, läbimisel moodulid „Töö lastega peredega“ ja „Töö erivajadustega inimestega“		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: Arutelu, analüüs, vaatlus, demonstratsioon. Hindamisülesanne: situatsioonülesande lahendamine algtasandil viipekeelt kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane teab kuulmispuudega inimeste kultuurikeskkonna iseärasusi ning rakendab kurtidega suhtlemise põhimõtteid kasutades viipekeelt algtasandil.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab vastavalt ülesandele kurdi inimese toimetulekuvõimet igapäevaelus; • selgitab näidete varal kuulmispuudega inimestega suhtlemise põhimõtteid; • kasutab algtasandil viipekeelt. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, harjutamine, arutelu, infootsing, analüüs.		
Teemad ja alateemad			
HT15-047	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurtus ja viipekeel 2. Suhtlemine kurtide inimestega 3. Viipekeel ja sõrmendid 4. Tervitamine, enesetutvustus 5. Perekond, tegevused 6. Tervishoid ja haigused 7. Sõrmendid, viiped ja viibete lihtsustamine 	1 EKAP 26 tundi: (KÕ 14 t, IT 12 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane teab kuulmispuudega inimeste kultuurikeskkonna iseärasusi ning rakendab kurtidega suhtlemise põhimõtteid kasutades viipekeelt algtasandil.			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab vastavalt ülesandele kurdi inimese toimetulekuvõimet igapäevaelus; 2) selgitab näidete varal kuulmispuudega inimestega suhtlemise põhimõtteid; 3) kasutab algtasandil viipekeelt. 			
Õppematerjalid			
<p>Grosjean, Francois. (2010). Bilingualism, biculturalism and deafness. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. 13: 2, 133 – 145</p> <p>2. Laumets, Jüri. (1995). Ma olen kurt, saame sõpradeks. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda</p> <p>3. Kotsar, Juta & Kotsar, Kaarel. 1996–1997. Eesti kurtide elu ajaraamat. Tallinn: Eesti Vaegkuuljate Ühing.</p> <p>4. Paales, L. (2007). Kurtide kooskondlik kultuur HTEP.01.175. Tartu Ülikool.</p> <p>5. Paabo, R. (2011). Eesti viipekeele aabits. Studium.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	DEMENTSE INIMESE HOOLDAMINE	3 EKAP	Janika Pael
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab dementsussündroomi olemust, hooldab ja juhendab abivajajat lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel on moodul „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: Arutelu, analüüs, vaatlus, demonstratsioon. Hindamisülesanne: situatsioonülesande lahendamine algtasandil viipekeelt kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane mõistab dementsussündroomi olemust, hooldab ja juhendab abivajajat lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest.	Õpilane: 1) selgitab dementsuse abivajaja toetamise ja ravi põhimõtteid näidetele toetudes; 2) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese seisundit ja toimetulekuvõimet lähtuvalt ADL-põhimõtetest; 3) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese kognitiivseid võimeid Mini Mental testi kaasabil; 4) koostab hindamistulemustest lähtuvalt tegevusplaani dementsusega inimese toimetulekuvõime toetamiseks, arvestades inimese individuaalseid iseärasusi.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, harjutamine, arutelu, infootsing, analüüs.		
Teemad ja alateemad			
HT15-048	1. Dementsus: mõiste, liigid, põhjused, erinevad vormid, sümptomid 2. Dementsuse faasid, nendega kaasnevate kognitiivsete ja füüsiliste võimete langus 3. Tegevusvõime hindamine dementsuse korral (sh sobivad moodsused/skaalad) 4. Sagedamini esinevad sündroomid: valu, depressioon, deliirium 5. Dementsusega kaasnevad ohud (traumad, toitumisprobleemid, hooletusse jäämine, sotsiaalne isolatsioon) 6. Olemasolevate oskuste säilitamine ja toetamine, erinevad klienditöö võtted: suhtlemistehnikad, validatsioon, ROT 7. Palliativne hooldus	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)	
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane mõistab dementsussündroomi olemust, hooldab ja juhendab abivajajat lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest.			
Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lüvendil tasandil).			
Õpilane: 1) selgitab dementsuse abivajaja toetamise ja ravi põhimõtteid näidetele toetudes; 2) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese seisundit ja toimetulekuvõimet lähtuvalt ADL-põhimõtetest; 3) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese kognitiivseid võimeid Mini Mental testi kaasabil; 4) koostab hindamistulemustest lähtuvalt tegevusplaani dementsusega inimese toimetulekuvõime toetamiseks, arvestades inimese individuaalseid iseärasusi.			

Õppematerjalid
4. Linnamägi, Ü. (2008). Käsiraamat dementsete haigete hooldajale. Eesti Alzheimeri Tõve Ühing. Tallinn.
5. http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/14-dementsus
6. http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/13-alzheimeri-tobi
7. http://www.kliinikum.ee/attachments/104_Dementsus_koduleht.pdf
8. http://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/dementsus/dementsuse_olemus.html

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	KRIISI-PSÜHHOLOOGIA	2 EKAP	Kaidi Kübar
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused kriisi olemuse mõistmiseks ning kriisisituatsioonis toimimiseks		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Hoolduse alused“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, referaadi/ettekande koostamine, suuline esitus, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanded: Situatsioonülesande lahendamine ja lahenduse esitlemine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane mõistab kriisipsühholoogia olemust ja põhimõisteid, rakendab psühholoogilise esmaabi meetodeid.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidete varal erialast terminoloogiat kasutades kriisipsühholoogia olemust; • selgitab vastavalt ülesandele kriisisituatsiooni olemust ning põhjendab psühholoogiliste esmaabivõtete kasutamist; 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, situatsioonülesannete lahendamine, arutelu, infootsing, analüüs.		
Teemad ja alateemad			
HT15-049	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kriisi tunnused, põhjused 2. Kriisi reaktsioonid, etapid 3. Kriisiinterventsiooni põhimõtted 4. Hilisemad stressreaktsioonid: stress, PTSD, depressioon. Traumaatilised sündmused 5. Kuriteo- ja õnnetusohvrid: reaktsioonid ja sekkumine 6. Koolikiusamine ja –vägivald 7. Perevägivald ja väärkohtlemine: sekkumine 8. Surm ja lein. Leinanõustamine 9. Suitsidaalsus: müüdid, tüübid, riskifaktorid ja sekkumine 10. Kriisikommunikatsioon: meeskonnatöö kriisiolukorras. Supervisioon ja debriefing 		2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)
HINDAMINE			
Õpiväljund: Õpilane mõistab kriisipsühholoogia olemust ja põhimõisteid, rakendab psühholoogilise esmaabi meetodeid.			
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).			
Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab vastavalt ülesandele kurdi inimese toimetulekuvõimet igapäevaelus; 2) selgitab näidete varal kuulmispuudega inimestega suhtlemise põhimõtteid; 3) kasutab algtasandil viipekeelt. 			

Õppematerjalid
1. Ainscough, C. ja Toon, K. (2006). Läbimurre. Abiks lapsepõlves seksuaalselt väärkohtlemist kogenuile.
2. Arro, S. jt. (2001). Laps surmaga silmitsi.
3. Bancroft, L. (2006). Miks ta seda teeb? Kuidas mõtlevad vihased ja kontrollivad mehed.
4. Goleman, D. (2000). Emotsionaalne intelligentsus. Väike Vanker.
5. Krips, H. (2005). Suhtlemisoskustest õpetamisel ja juhtimisel. Tartu Ülikooli kirjastus.
6. Kõiv, K. (2001). Antisotsiaalse käitumisega õpilased: artiklite kogumik.
7. Kõiv, K. (2003). Antisotsiaalse käitumisega õpilased, projekti kogemusi; artiklite kogumik IV.
8. Parkja, K. ja Otter-Üprus, F. (2000). Ohvriabi käsiraamat.
9. Perttu, S. jt (2001). Kuidas aidata perekonda, milles esineb vägivalda - juhiseid tervishoiutöötajatele. Tartu Naiste Varjupaik
10. Rosenberg, M.B. (2005). Vägivallatu suhtlemine. Nebadon.
11. Rosental, M. ja Tilk, K. (1999). Lapse seksuaalne väärkohtlemine Eestis.
12. Soonets, R. jt. (2007). Laste väärkohtlemine. Atlex.
13. Soo, K. (2004). Eesti teismeliste vägivallatõlgendused: uuringuraport. EV Sotsiaalministeerium.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	KLASSIKALISE MASSAAŽI ALGKURSUS	2 EKAP	Aleksandra Vähi
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised klassikalise massaažitoimemehhanismidest ja teostamise nõuetest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Töö lastega peredega“, „Töö eakatega“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: demonstratsioon, arutelu. Hindamisülesanded: Klassikalise massaaži võtete demonstreerimine vastavalt ülesandele.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane tunneb klassikalise massaaži teostamise nõudeid, teab klassikalise massaaži toimemehhanisme ja rakendab massaaživõtteid abivajaja elukvaliteedi toetamisel.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab klassikalise massaaži teostamise nõudeid; • selgitab vastavalt ülesandele massaaži toimemehhanisme ja toimeid, peamisi vastunäidustusi; • demonstreerib vastavalt ülesandele massaažiprotseduuri sooritamist järgides hügieeni ja tööergonoomika põhimõtteid. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, harjutamine, demonstratsioon		
Teemad ja alateemad			
HT15-050	1. Ülevaade klassikalisest massaažist. Ajalugu 2. Abivahendid massaaži teostamisel. Massaažiõlid ja -kreemid 3. Massaaži hügieenilised alused. 10.3.Nõuded massöörile, massaažiruumile, kliendile 4. Massaaži toimed, näidustused ja vastunäidustused Põhireeglid massaaži läbiviimiseks 5. Massaažiprotseduuri läbiviimise ergonoomika, tervishoiu ja tööhügieeni reeglid	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)	

	6. Klassikaline (Rootsi) massaaž: võtted , lõdvestusvõtted, klassikaline (rootsi) üldmassaaž.	
HINDAMINE		
Õpiväljund: Õpilane tunneb klassikalise massaaži teostamise nõudeid, teab klassikalise massaaži toimemehhanisme ja rakendab massaaživõtteid abivajaja elukvaliteedi toetamisel.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (positiivse hinnangu saamise aluseks on väljundi saavutamine lävendi tasandil).		
Õpilane: 1) kirjeldab klassikalise massaaži teostamise nõudeid; 2) selgitab vastavalt ülesandele massaaži toimemehhanisme ja toimeid, peamisi vastunäidustusi; 3) demonstreerib vastavalt ülesandele massaažiprotseduuri sooritamist järgides hügieeni ja tööergonoomika põhimõtteid.		
Õppematerjalid		
Salvo, S. (2003). Massage Therapy: Principles and Practise. Saunders. Hendrickson, T. (2003). Massage for Orthopedic Conditions. Lippincott Williams&Wilkins. Clay, J.H., Pounds, D.M. (2003). Basic Clinical Massage Therapy: Integrating anatomy and treatment. Lippincott Williams&Wilkins.		

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	PERVASIIVSED ARENGUHÄIRED	2 EKAP	Tiina Uusma
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate autismispektri häirete olemusest ning autismiga inimeste abistamise ja juhendamisevõimalustest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Abivajaja arendamine juhendamine ja aktiveerimine“, „Töö erivajadustega inimestega“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, ettekande koostamine ja esitlemine. Hindamisülesanded: ettekande koostamine pervasiivse arenguhäirega inimese igapäevast toimetulekut käsitleval teemal.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane omab ülevaadet pervasiivse te arenguhäirete põhjustest, esinemissagedusest, põhjustest ja ilmingutest ning mõjust inimese toimetulekule igapäevaelus.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab autismile omaseid käitumise iseärasusi ja pakub lahendusi nende ületamiseks; • nimetab ja iseloomustab erinevaid autismi olemust selgitavaid teooriaid; • koostab vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades 1 tegevusjuhendi igapäevaelu toimingute toetamiseks. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, ettekande koostamine ja esitlemine.		
Teemad ja alateemad			
HT15-051	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autismi diagnoosimise ajalugu 2. Erinevad seisukohad sündroomi tekkepõhjuste kohta Levinumad eelarvamused 3. Diagnostilised kriteeriumid tänapäeval 4. Ülevaade autismi sümptomaatikast ja selle avaldumisest 5. Autismi piirnemine teiste arenguhäiretega 6. Ülevaade autismi epidemioloogiast. Autismi esinemise seos erinevate kultuuriliste ja sotsiaalsete gruppidega 7. Ülevaade autismi põhjustest 		2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)

	8. Sobivad alternatiivkommunikatsiooni vahendid autismiga inimeste õpetamisel ning nendega suhtlemisel. Soovitusi autistliku inimesega käitumiseks	
HINDAMINE		
Õpiväljund: Õpilane omab ülevaadet pervasiivse te arenguhäirete põhjustest, esinemissagedusest, põhjustest ja ilmingutest ning mõjust inimese toimetulekule igapäevaelus.		
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine).		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab autismile omaseid käitumise iseärasusi ja pakub lahendusi nende ületamiseks; 2) nimetab ja iseloomustab erinevaid autismi olemust selgitavaid teooriaid; 3) koostab vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades 1 tegevusjuhendi igapäevaelu toimingute toetamiseks. 		
Õppematerjalid		
<p>Aluoja, A., Allikmets, E., Liivamägi, J., Saarma, M. (1993) RHK-10 Psüühika ja käitumishäired. Tartu Ülikool</p> <p>Bleach, F. (2008) Igaüks on erinev. Raamat noortele inimestele, kellel on autismiga õdesid või vendi. Tartu Ülikooli Kirjastus.</p> <p>Eesti Autismiühing (2003) Meie laste lood.</p> <p>Gerland, G., (2012) Pärts inimene. Vali Press OÜ</p> <p>Gillberg, Ch., (2003) Aspergeri sündroom. Normaalse, geenius või nohik? Kunst</p> <p>Janetzke, H. R. P. (1993) Stichwort Autismus. München</p> <p>Schäfer, S., (2014) Tähed, õunad ja kumer klaas. Minu elu autismiga. Vali Press OÜ</p> <p>Tammet, D. (2007) Sündinud sinisel päeval. Eesti Päevalahe AS</p>		

* Kood ÕISis - igal õppekaval algab ainekood õppekava lühendi tähega ning õppeainete loogilise järgnevuse alusel lisatakse järgi kolmekohaline number.